

N:o 61.

Af herr **M. Dahn**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning, huruvida ej det verkliga värdet å vårt silfverskiljemynt borde bringas i riktigare öfverensstämmelse med dess namnvärde samt i sådant fall om åtgärders vidtagande därför.

Enligt lagen om rikets mynt af den 30 maj 1873 skall ett enkronestycke, utmyntadt af en legering af åtta hundra vigtdelar silfver och två hundra vigtdelar koppar, väga 7,5 gram och under förutsättning att, såsom vid afslutandet af 1873 års myntkonvention, guldets värde förhåller sig till silfrets som 15,5 : 1 vara värdt en krona. Emellertid har differensen mellan guld- och silfvervärdet, synnerligen under de senaste åren, ökats i en högst betänklig grad, dels i anledning af minskad guldproduktion, men hufvudsakligen i följd af den mängd silfver, som för närvarande upptages ur de amerikanska silfvergrufvorna; sålunda stälde sig guldvärdet till silfvervärdet år 1893 (således jemnt 20 år efter myntkonventionens afslutande) som 31 : 1 eller med andra ord: det *verkliga värdet* på enkronestycket utgjorde då endast 50 öre eller hälften af »*namnvärdet*». Medelsilfverpriset 1894 var i London = $28\frac{15}{16}$ ^{d.} per unstd, motsvarande *kronor* 76,¹⁰ per kilogram fint silfver. Enligt detta pris är 1 krona i silfver värd 45,7 öre. Och lägsta priset på silfver utgjorde under förra året 71 kronor per kilogram, under det ett kilogram guld betalades med 2,480 kronor, d. v. s. förhållandet mellan guld och

silfver stälde sig vid det tillfället som 35 : 1, och var således enkrone-stycket ej värdt mera än 44 öre. Frestelsen att göra falskt mynt blir naturligtvis stor, då falskmyntaren finner, att han, utan att i ringaste mån afvika från det skrot och korn statens mynt innehåller, likväl kan på sin falskmyntning förtjena hundra procent och svårigen riskerar att blifva upptäckt, då produkten af hans verksamhet, såsom teende sig identisk med statens fabrikat, lika litet kan bidra till hans upptäckande som förråda sin egen mindre hederliga härkomst.

Det förbud, som i 10:de paragrafen myntlagen och 12:te artikeln i myntkonventionen nämnes, nemligen att för enskildes räkning tillverka och pregla skiljemynt, torde ej mera än andra förbud hindra lagöfverträdelse, der vinningslystnaden ser sig kunna göra geschäft. I pressen meddelades också för några år sedan, att i Schweiz, som ju har granskap med tre stora länder, falskmyntfabriker existerade, hvarifrån utprånglades falskt mynt, dock ingalunda i den mening, att det vore underhaltigt, utan var vinsten på att göra *äkta silfvermynt* af grannländerna nog stor ändå. Det synes mig därför, som att staten, för att skydda sig mot falskmyntare, borde indraga de utelöpande silfverskiljemynten och i stället, med bibehållande af samma valör, men med ändring i legeringsförhållandet till ökande af silfverbeståndsdelen, utsläppa silfvermynt af om ej dubbel så åtminstone väsentligt större vikt (storlek) än de nuvarande. Men då en sådan åtgärd kräfver ej allenast ändring i lagen om rikets mynt, utan äfven ändring i myntkonventionen med Danmark och Norge, så torde det vara lämpligast, att Kongl. Maj:t tager saken under pröfning. Jag vågar därför vördsamt föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida ej det *verkliga värdet* på vårt silfverskiljemynt bör bringas i riktigare öfverensstämmelse med »*namnvärdet*» på detsamma och, om så är förhållandet, vidtaga de åtgärder, som med anledning häraf kunna erfordras.

Stockholm den 26 januari 1895.

M. Dahn.